

ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)
підготовки магістрів галузі знань А «Освіта»
зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»
предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини, у поєднанні з
предметною спеціальністю А4.06 Хімія в Центральнотраїнському
державному університеті імені Володимира Винниченка

Якісно нова підготовка вчителів біології, основ здоров'я та хімії на сьогодні є актуальним завданням для нашого регіону, заклади освіти якого потребують кваліфікованих фахівців. Згідно із Законом України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення та навчання впродовж всього життя, готова до свідомого життєвого вибору, самореалізації, продуктивної трудової діяльності, відповідальності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети необхідно забезпечити шляхом формування ключових компетентностей, необхідних сучасній людині. Саме на основі компетентнісного підходу до навчання і побудована освітньо-професійна програма, представлена на рецензію.

Суттєвою перевагою рецензованої програми є перелік навчальних дисциплін з біологічного та хімічного напрямку, логічна схема послідовності їх вивчення студентами, можливість обирати достатню кількість вибіркового дисциплін. Також передбачений значний обсяг практичної підготовки, що дає можливість майбутнім вчителям набути практичного досвіду в сучасній школі.

Програма демонструє належний рівень сучасності та науково-методичної насиченості, зокрема через включення дисципліни «Сучасні освітні технології навчання хіміко-біологічних дисциплін», що спрямована на розвиток фахової педагогічної компетентності. Водночас, у структурі програми недостатньо акцентовано методичний здоров'язберезувальний аспект навчального процесу, який є надзвичайно актуальним в умовах зростання психоемоційного навантаження, гігієнічних викликів та зниження рухової активності учнів і студентів. Доцільним видається посилення здоров'язберезувального компоненту підготовки педагогів шляхом введення окремої навчальної дисципліни «Здоров'язберігаючі технології навчання», яка б комплексно охоплювала питання створення безпечного, психологічно комфортного та фізіологічно доцільного освітнього середовища. Таке доповнення дозволить сформулювати у здобувачів освіти готовність до впровадження принципів збереження здоров'я учнів у щоденній педагогічній практиці, зокрема при викладанні хімії, біології та основ здоров'я.

Роз. № 84/04-21
В.В. 15.05.20

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія) відповідає чинним вимогам та може бути рекомендована для використання в підготовці магістрів галузі знань А «Освіта» зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини, у поєднанні з предметною спеціальністю А4.06 Хімія у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка

Директор комунального закладу
«Ліцей природничих наук»
Кропивницької міської ради»

О.М. Черепій

ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)» спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) у поєднанні з предметною спеціальністю А4.06 Середня освіта (Хімія) галузі знань А Освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти

Актуальність освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)» не викликає сумнівів й тому, оскільки спрямована на якісну підготовку майбутніх учителів для Нової української школи. Метою освітньої програми є забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки висококваліфікованих кадрів, які б набули глибоких ґрунтовних знань й відповідних компетентностей для виконання професійних завдань та обов'язків вчителя біології, здоров'я людини, хімії, здатності до розв'язання задач інноваційного характеру в освітній галузі.

Аналіз освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)» спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) у поєднанні з предметною спеціальністю А4.06 Середня освіта (Хімія) галузі знань А Освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти засвідчив чіткість її структурних компонентів, мети, змісту підготовки, програмних компетентностей та програмних результатів навчання, форм організації навчання, методів та технологій навчання, ресурсного забезпечення реалізації освітньої діяльності, вимоги до атестації здобувачів вищої освіти, яка здійснюється у формі кваліфікаційного екзамену. Компоненти освітньо-професійної програми орієнтовані на актуальні напрями науки, у рамках яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача. Зокрема, програма спрямована на підготовку майбутніх учителів до викладання інтегрованих курсів природничої освітньої галузі, предметів фізики, хімії, біології в ЗЗСО, які б мали здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів педагогічних хімічних та

Пр. № 85/04-21
Від 15.05.25/р

біологічних наук, здоров'я людини і характеризується комплексністю та мінливістю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Програмою передбачено вивчення освітніх компонентів, які формують інтегральні, загальні та фахові компетентності. Послідовність вивчення дисциплін, перелік, та обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів (першого) бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) у поєднанні з предметною спеціальністю А4.06 Середня освіта (Хімія) і покликана сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів запитам потенційних роботодавців.

Нам імпонує наявність в освітній програмі достатньо широкої практичної підготовки, яка представлена виробничими та навчальними практиками в обсязі 21 кредит ECTS, що сприятиме ефективному оволодінню здобувачами освіти необхідними професійними компетентностями.

Рецензована освітньо-професійна програма підготовки магістрів за спеціальністю спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) у поєднанні з предметною спеціальністю А4.06 Середня освіта (Хімія) має комплексний та цільовий підхід, формує компетентності здобувачів вищої освіти, що необхідні для подальшої професійної діяльності та відповідає вимогам до такого виду документів і може бути рекомендована до впровадження в освітній процес у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

Стейкхолдер

Методист

науково-методичної лабораторії
природничо-математичних та
інформатично-технологічних дисциплін
Комунального закладу
«Кіровоградський обласний інститут
післядипломної освіти
імені Василя Сухомлинського

Олена Богданова О. П.

засвідчено

О.П. Богданова

Зоб. Кам'янець
М. Черев' 23.04.2025

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)
підготовки магістрів галузі знань А «Освіта»
зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»
предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини, у поєднанні з
предметною спеціальністю А4.06 Хімія в Центральноукраїнському
державному університеті імені Володимира Винниченка

Освітньо-професійна програма, подана на рецензування, має на меті підготовку висококваліфікованих учителів біології, хімії та основ здоров'я для роботи в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти. Її зміст відповідає актуальним вимогам до сучасної педагогічної освіти, акцентуючи увагу на формуванні в здобувачів ґрунтовних фахових знань, оволодінні інноваційними освітніми технологіями та розвитку здатності до їх креативного використання в майбутній професійній діяльності.

Зміст програми охоплює всі ключові компоненти освітнього процесу, необхідні для формування професійних компетентностей магістрів у галузі освіти. Структура програми є логічною, цілісною та відповідає сучасним вимогам до підготовки педагогічних кадрів біології, хімії та основ здоров'я.

Опис предметної галузі навчання подано у вичерпному вигляді: окреслено об'єкт і мету навчання, сформульовано завдання, наведено теоретичне підґрунтя, методичні та технологічні підходи до викладання. Враховано перелік необхідних ресурсів і засобів навчання, а також подано деталізовану інформацію про наявне матеріально-технічне забезпечення.

Програма передбачає вивчення обов'язкових дисциплін загального і фахового циклів, спрямованих на формування інтегральних, загальних та спеціальних компетентностей здобувачів вищої освіти. Блок вибіркового компонентів обсягом 22,5 кредитів ECTS надає студентам можливість реалізувати індивідуальну освітню траєкторію, орієнтуючись на особистісні професійні пріоритети.

Логіка розподілу навчального матеріалу по семестрах повністю узгоджена зі структурно-логічною схемою програми, забезпечуючи послідовне формування фахових умінь. У програмі чітко окреслено форми поточного та підсумкового контролю знань, а також вимоги до атестації.

Окремий акцент зроблено на практичній підготовці, що реалізується через навчальну та виробничу практику, що структурно охоплюють етапи професійного становлення майбутнього вчителя. Перелік компетентностей, зміст дисциплін і практичні модулі підтверджують прикладну спрямованість програми.

У межах програми приділено належну увагу формуванню загальнопедагогічних і фахових компетентностей здобувачів освіти. Водночас,

Ва. 186/04-21
Вз 15.05.25р

зважаючи на зростання ролі експериментальної складової у шкільному курсі біології та хімії, доцільним видається включення до переліку освітніх компонентів окремої дисципліни, що була б присвячена методичним основам організації лабораторних і практичних занять.

Програма забезпечує випускникам належний рівень професійної готовності, сприяє їхньому працевлаштуванню за спеціальністю, надає можливість для продовження навчання на рівні аспірантури та участі у міжнародних освітніх ініціативах.

Загалом, освітньо-професійна програма повністю відповідає чинним нормативам щодо розроблення програм магістерського рівня з підготовки фахівців біолого-хімічного профілю в галузі знань А «Освіта» і може бути рекомендована для подальшого впровадження в освітній процес Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Завідувач кафедри екології,
охорони навколишнього середовища
та здорового способу життя
Центральноукраїнського національного
технічного університету,
кандидат біологічних наук, доцент

Ольга Медведєва

Підпис О.В. Медведєвої засвідчую:
Фахівець І сам. ВК Ольга Ульяна